

ชื่อวิทยานิพนธ์ การผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและมาตรฐานโรงงานของเกษตรกรในอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย นางสาวเปรมจิต โทณะบุตร รหัสนักศึกษา 2589002167

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สีสังข์ (2) อาจารย์ ดร.พลสรานู สราญรัมย์

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ 1) ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด 2) สภาพการผลิตสับปะรดโรงงานของเกษตรกร 3) ความรู้และการปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน และ 4) ปัญหาของการผลิตสับปะรดและความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและมาตรฐานโรงงาน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป จำนวน 200 คน และ 385 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายกลุ่มละ 88 และ 94 คน จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด การทดสอบไคสแควร์ และ t – test

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้งสองกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษา ระดับประถมศึกษา ผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่มากกว่าเกษตรกรทั่วไป คือ 3,625 และ 3,051.25 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ 2) เกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีขั้นตอนและวิธีการผลิตใกล้เคียงกันเกือบทุกด้าน 3) ความรู้และการปฏิบัติของเกษตรกร เกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีความรู้ความเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ส่วนการปฏิบัติ เกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปฏิบัติเป็นประจำมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป และ 4) เกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีปัญหาในเรื่องผลผลิตที่มีราคาถูก และโรงงานรับซื้อผลผลิตมีจำกัด เกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีความต้องการการบูรณาการของหน่วยงานรัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการผลิตสับปะรดตามระบบจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน โดยผ่านทางผู้นำชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีการผลิตสับปะรดที่มีคุณภาพและตามมาตรฐานของโรงงาน

คำสำคัญ การผลิตสับปะรด ระบบการจัดการคุณภาพ การผลิตสับปะรดตามมาตรฐานโรงงาน จังหวัดพิษณุโลก

Thesis title: Pineapple Production Adhering to Quality Management System and Industrial Standardization by Farmers in Nakhon Thai District of Phitsanulok Province

Researcher: Miss Premjit Tonabut; **ID:** 2589002167;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Sunan Seesang, Associate Professor;

(2) Dr. Ponsaran Saranrom; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were to study and compare 1) personal and social-economic characteristics of pineapple farmers, 2) situations of industrial pineapple production by farmers, 3) knowledge and practices of farmers in regards to pineapple production adhering to quality management system and industrial standardization, and 4) pineapple production problems and extension needs of farmers in pineapple production adhering to quality management system and industrial standardization.

The population of this study was industrial pineapple farmers in Nakhon Thai District of Phitsanulok Province dividing into two groups, 200 certified Good Agricultural Practice (GAP) farmers and 385 general farmers for industrial pineapple production. Samples were selected by using simple random sampling method consisting of 88 certified GAP farmers and 94 general farmers. Data were collected by interviewing method and focus group discussion, analyzed by computer statistical methods including frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum value, maximum value, chi-square test, and t-test.

The research findings were showed that 1) both groups of pineapple farmers, majority of them were male and graduated from primary education. There were statistically significant differences at 0.05 level on the average pineapple products between two groups, certified GAP farmers had higher products than general farmers with averages of 3,625 and 3,051.25 kilogram/Rai (1 Rai = 1,600 square meters) respectively. 2) Procedure and method of industrial pineapple production by both farmer groups were almost similar in every aspect. 3) Knowledge and practices of farmers, both farmer groups had good knowledge on pineapple production adhering to quality management system and industrial standardization. In the practice, certified GAP farmers had performed more frequently than general farmers. Furthermore 4) both farmer groups had problems on cheap products and limited amount purchasing products by industry. Certified GAP farmers had needs in the integration of government agencies related to the extension of pineapple production adhering to quality management and industrial standardization, therefore, they suggested that knowledge should be supported for pineapple production adhering to quality management system and industrial standardization to industrial pineapple farmers through the community leaders for pineapple farmers could grow quality pineapples and met the industrial standardization.

Keywords: Pineapple production, Quality management system, Standardized industrial pineapple production, Phitsanulok Province